NEKROLOG.

✝

August Wilhelm Malm.

Den 5 Mars detta år bortgick med döden Professor Fil. Doktor August Wilhelm Malm, en af vårt lands ifrigaste och mest idoge naturforskare, visserligen icke i så unga år, men dock ej så gammal, att han ännu icke skolat kunna uträtta mycket. Under den långa tid, allt sedan den 1 Januari 1848, Malm var intendent vid Göteborgs Kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhällets naturhistoriska museum förstod han ständigt att rikta dess samlingar och på ett smakfullt och planmässigt sätt ordna desamma. Redan 1840, 2 år efter att hafva vid 17 års ålder i Lund aflagt studentexamen, begaf han sig till Stockholm för att der studera vid riksmuseets zoologiska afdelning, under hvilken tid han naturligtvis erhöll många goda ingifvelser, som sedermera vid skötandet af hans intendentsbefattning kom honom till gagn.

Närmaste tiden derefter använde Malm på resor i naturhistoriskt syfte, i det han undersökte vårt lands både nordligaste och sydligaste provinser ända till dess han blef kallad att sköta den plats, han till sin död innehade. Åt undervisningen egnade han ock sina krafter: så var han sedan 1851 lärare vid realgymnasium i Göteborg i zoologi och vikarierade för lektorn i naturvetenskap dersammastädes vårterminerna 1860 och 1868. Under åren 1856—67 var han tillika tillsyningsman öfver Göteborgs och Bohus läns fiskerier. Äfven i utlandet har Malm sökt tillvinna sig ökad insigt inom sitt fack, i det han företagit åtskilliga naturhistoriska resor såsom till Skotland, England, Frankrike och Belgien år 1861, och sommaren 1868 till Danmark. Derjämte

var han en den ifrigaste vän af naturforskaremöten och deltog i de efter 1860 hållna skandinaviska naturforskaremötena. Vid så väl de allmänna som de särskilda sektionernas sammankomster deltog MALM genom föredrags hållande och i de allmänna diskursionerna, hvarom de om nämda möten utgifna förhandlingar vittna.

Erkännande för sitt arbete rönte MALM från alla håll; af flera så väl in- som utländska lärda sällskap kallades han till ledamot; af Kongl. universitetet i Breslau blef han den 7 April 1876 hedrad med kallelse till Filosofie Doktor och af sin egen monark har han erhållit riddaregraden af Kongl. vasaorden jämte professors namn, heder och värdighet.

Ja man torde utan öfverdrift kunna säga, att Professor MALM har inlagt synnerligen stora förtjänster om Göteborgs museum i synnerhet genom sitt sällsporda samlarenit, genom sitt intresse för vårt lands fauna och genom sin smak att på ett prydligt sätt anordna de till museet skänkta eller genom köp förvunna naturalsterna.

Hans författareverksamhet var ock mycket stor och har han deri nedlagt mången god tanke och månget vigtigt resultat af sina på god observationsförmåga grundade forskningar, om ock han stundom genom en viss ensidighet kom i strid med härskande åsigter. Dels hafva vi af honom särskilda utgifna arbeten, bland hvilka jag torde få erinra om »Några blad om hvaldjur i allmänhet och Balænoptera Carolinæ i synnerhet, Göteborg 1866», hvilket arbete på sin tid tilldrog sig stor uppmärksamhet och blifvit öfversatt till såväl tyska som franska språken; i »En vinter och tvenne somrar bland fjellen, eller resa i Skandinaviens nordligaste Lapp- och Finnmarker, Göteborg 1851», lemnar oss förf. en mycket läsvärd skildring af dessa af så få besökta trakter af vårt land; »Göteborgs och Bohus läns fauna. Ryggradsdjuren. Med flera planscher. Utgifven med understöd af statsmedel. Göteborg 1876» är ett digert arbete på 674 sidor och lemnar oss många vigtiga bidrag till kännedomen om djurlifvet i Bohus län. En mängd skrifter har MALM utgifvit och låtit trycka i Kongl. Svenska Vetenskapsakademiens handlingar och förhandlingar, i Naturhistorisk Tidskrift, utdgivet af HENRIK KRÖYER, i Göteborgs Kongl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles handlin-

gar, i förhandlingar vid de Skandinaviska Naturforskarnes möten, i tidskrift för Teknologi, utgifven af G. R. DAHLANDER och A. W. EWERT, i Kongl. Landtbruksakademiens handlingar och tidskrift m. fl. st.

Mångsidiga voro MALMS naturhistoriska studier och står äfven entomologien i tacksamhet för hans verksamhet och flit. Han var en varm vän af silkesodlingens framåtgående i vårt land, för hvilken sak han äfven verkade genom särskilda småskrifter. Såsom ett af MALMS vigtigare arbeten inom entomologiska området är utan tvifvel »Anteckningar öfver Syrphici i Skandinavien och Finland, med särskildt afseende på de arter och former, hvilka blifvit funna i Göteborgs och Bohus län *[Göteborgs Kongl. Vetenskaps- och Vitterh.-Samh. handl., ny tidsföljd, häft. 8 (1863)]*, hvilket arbete utgör ett godt och välkommet tillägg till vår dipterologiska literatur. Vidare torde förtjäna att nämnas en liten uppsats af MALM, införd i förhandlingar vid det skandinaviska naturforskarnes nionde möte i Stockholm 1863 under titel: »Några ord med anledning af Prof. BOHEMANS föredrag om parning mellan insekter af olika arter», i hvilken uppsats förf. uttalar sin åsigt om arternas uppkomst, enär han säger: »Jag tror mig sjelf hafva funnit, att äfven t. ex. klimatiska förhållanden, såsom olika årstider, i sinom tid kunna blifva orsak till framkallandet af olika former, hvilka, enligt min åsigt, icke desto mindre få anses som goda arter» och belyser detta med några exempel hemtade från egen erfarenhet.

MALM var gift med CAROLINE MATHILDE CHRISTENSEN och egde med henne 2:ne barn, af hvilka sonen AUGUST HUGO är filosofie doktor och en tid varit lärare vid realgymnasium i Göteborg; dottern ANNA CAROLINA EMERENTIA dog redan i späd ålder.

Stockholm i Juli 1882.

Jacob Spångberg.